

Република Српска
МИНИСТАРСТВО ИНДУСТРИЈЕ, ЕНЕРГЕТИКЕ И РУДАРСТВА

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

ЕНЕФ

Бања Лука, 3.-4. новембар 2017.

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

Законско уређење у РС:

Енергетска ефикасност у Републици Српској је уређена са три закона:

- ✓ Закон о енергетској ефикасности (Сл. гл. РС 59/13),
- ✓ Закон о уређењу простора и грађењу (Сл. гл. РС 40/13),
- ✓ Закон о Фонду и финансирању заштите животне средине (Сл. гл. РС 117/11 и 63/14).

Стратешки документи:

- ✓ Стратегија развоја енергетике Републике Српске до 2030. године,
- ✓ Акциони план енергетске ефикасности Републике Српске до 2018. године.

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

Усвојеним законским оквиром дефинисан је основ за:

- ✓ Доношење стратешких планова за побољшање енергетске ефикасности;
- ✓ Увођење енергетске услуге, тзв. ESCO концепт;
- ✓ Увођење енергетског менаџмента у јавне објекте;
- ✓ Означавање уређаја ознаком енергетске ефикасности;
- ✓ Коришћење обновљивих извора енергије у сврху повећања енергетске ефикасности;
- ✓ Активно учешће дистрибутера и снабдјевача енергијом у циљу унапређења енергетске ефикасности;
- ✓ Јавни сектор као примјер примјене мјера;
- ✓ Увођење стандарда за побољшање енергетске ефикасности у грађевинарству и категоризацију објеката;
- ✓ Финансирање мјера енергетске ефикасности;
- ✓ Успостављање базе података о енергетској ефикасности.

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

Подзаконски акти:

Министарство индустрије, енергетике и рударства:

- ✓ Упутство о изради годишњег извјештаја о реализацији акционог плана ЕЕ ЈЛС (Сл. г.л. 1/14)
- ✓ Правилник о методологији процјене трошкова понуде енергетских услуга (Сл. гл. РС 28/14)
- ✓ Правилник о енергетској класи производа (Сл. гл. РС 69/14 и 29/16)

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију:

- ✓ Правилник о вршењу енергетског прегледа зграда и издавању енергетског сертификата (Сл. гл. РС, број 30/15).
- ✓ Правилник о минималним захтјевима за енергетске карактеристике зграда (Сл. гл. РС, број 30/15).
- ✓ Правилник о методологији за израчунавање енергетских карактеристика зграда (Сл. гл. РС, број 30/15).

Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност:

- ✓ Правилник којим ће се регулисати прикупљање података за потребе вођења базе података о енергетској ефикасности (у изради) и
- ✓ Програм обуке и стручног усавршавања за лица која ће обављати обуку

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

Акциони план енергетске ефикасности Републике Српске

Акциони план енергетске ефикасности Влада је усвојила у децембру 2013. године.

Њиме су размотрени следећи сектори финалне потрошње енергије:

- ✓ Стамбени;
- ✓ Услуге;
- ✓ Индустрија;
- ✓ Саобраћај;

У оквиру сваког сектора:

- ✓ Анализа финална потрошња енергије;
- ✓ Мјере за побољшање енергетске ефикасности;
- ✓ Детаљан опис мјера за побољшање енергетске ефикасности;
- ✓ Процјена укупних уштеда у потрошњи енергије;
- ✓ Процјена финансијских средстава за реализацију мјера;

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

Директива 2012/27/ЕУ о енергетској ефикасности:

- ✓ Земље Европске уније су биле у обавези да је имплементирају до јуна 2014.
- ✓ Циљ директиве је смањење потрошње примарне енергије за 20% до 2020. године
- ✓ Постала је од 16. октобра 2015. године обавезујућа за уговорне стране Енергетске заједнице, чија је потписница и Босна и Херцеговина.
- ✓ Уговорне стране Енергетске заједнице су обавезне да поставе циљ уштеде од најмање 0.5% смањења употребе финалне енергије у 2017. и 2018. години, и 0.7% у 2019. и 2020. години или да одаберу алтернативне мјере којима показују да ће постићи исте циљеве.

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

Обавезе из директиве:

- ✓ Израда дугорочних стратегија реновирања зграда и подстицања улагања у обнову стамбених и пословних зграда, како јавних тако и приватних;
- ✓ Израда свеобухватне процјене потенцијала и утврђивање мјере за примјену високоефикасне когенерације и ефикасног даљинског гријања и хлађења;
- ✓ Израда свеобухватне процјене потенцијала и утврђивање мјера за повећање енергетске ефикасности код гасне и електроенергетске инфраструктуре
- ✓ Годишње извјештавање о остваривању циљева повећања енергетске ефикасности у складу са Директивом;
- ✓ Континуирана израда акционих планова за енергетску ефикасност (сваке три године).
- ✓ Почев од 1. децембра 2017. године, потребно је сваке године вршити реновирање зграда које користи државни органи у износу 1% од укупне корисне површине тих зграда
- ✓ Државни органи обавезују се да купује само производе, услуге и зграде са високим енергетским карактеристикама
- ✓ Успостављање Система обавеза енергетске ефикасности којим би се обезбиједило да дистрибутери енергије и/или предузећа за малопродају енергије остваре кумулативни циљ уштеде енергије у финалној потрошњи (овај захтјев треба имплементирати са динамиком остварених годишњих уштеда у износу од 0,5% у 2017. и 2018., те 0,7% у 2019. и 2020. години или да одаберу алтернативне мјере којима показују да ће постићи исте циљеве.

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

Активности Републике Српске у циљу испуњења обавеза из директива:

- ✓ Измјене и допуне Акционог плана за енергетску ефикасност у складу са новим захтјевима. Нацрт урађен, очекује се усвајање до краја године. Партнер „GIZ“
- ✓ Израда модела за примјену Облигационих шема. Приједлог модела усвојен од Радне групе, предложена измјена регулативе. Партнер „USAID“
- ✓ Радна верзија Правилника о информационом систему за енергетску ефикасност. Партнер „GIZ“
- ✓ Формирање Техничке радне групе при МПУГЕ у циљу даље хармонизације прописа из области зградарства са Директивом о енергетским карактеристикама зграда 2010/31/EU у оквиру „REEP“+
- ✓ Подршка јединицама локалних самоуправа за израду локалних акционих планова енергетске ефикасности. Партнер „GIZ“

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

КАКО ФИНАНСИРАТИ МЈЕРЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ЕФИКАСНОСТИ?

- ✓ Регулатива постоји, али не постоји довољни и стални и стабилни извори финансирања за реализацију циљева енергетске ефикасности.
- ✓ Директива прописује захтјеве који су за земље у развоју тешко достижни, међутим може се рећи да су циљеви за земље ЕЗ постављени доста ниско у односу на захтјеве које ова Директива налаже земљама чланицама ЕУ
- ✓ Према подацима UNDP у 2008. години износ трошкова за енергију БиХ је био 2,1 милијарда евра или 20% БДП, три пута више него у САД или ЕУ
- ✓ Да би се оствариле планиране уштеде и испунили тренутни захтјеви Енергетске заједнице за БиХ, потребно је укупно уложити око 5 милијарди КМ у мјере енергетске ефикасности.

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

Извор финансирања	Статус реализације извора финансирања	Начин финансирања	Статус реализације начина финансирања
Енергетске таксе	<i>Постоје (ограничено)</i>	Преференцијални кредити	<i>Не постоје</i>
CO ₂ таксе	<i>Не постоје</i>	Бесповратна средства	<i>Постоје (у тенденцији опадања)</i>
Таксе за заштиту ваздуха	<i>Постоје</i>	Субвенције	<i>Постоје (потребно даље развијање)</i>
Накнаде за заштиту животне средине	<i>Постоје</i>	Инокредити	<i>Постоје</i>
Јавни буџети	<i>Постоје</i>	Редовне буџетске линије	<i>Постоје</i>
Средства међународних финансијских институција (IFI)	<i>Постоје</i>	Буџетско финансирање уз отплату инвестиција помоћу смањења будућих буџетских издатака (Budget capturing)	<i>Не постоје</i>
УН фондови	<i>Постоје</i>	Облигационе шеме за енергетску ефикасност / алтернативне мјере	<i>Не постоје</i>
ЕУ фондови	<i>Постоје (потребно даље развијање)</i>	Порески подстицаји код пореза на добит (олакшице по основу улагања)	<i>Не постоје</i>
Приватно финансирање	<i>Постоји (потребно даље развијање)</i>	ESCO	<i>Не постоји</i>
		Јавно-приватно партнерство (ЈПП)	<i>Постоји (потребно даље развијање)</i>
		Комерцијални кредити	<i>Постоје</i>

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

ОБЛИГАЦИОНЕ ШЕМЕ ЗА ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТ

- ✓ Тржишни инструмент који захтјева од обавезаних страна (дистрибутери и/или снабдјевачи енергије) да постигну одређене количине уштеде енергије на страни крајњих корисника у предвиђеним року.
- ✓ Обавезане стране дјелимично или у потпуности финансирају мјере енергетске ефикасности код крајњих корисника како би остварили циљане уштеде, а своје трошкове надокнађују кроз цијену енергије.
- ✓ Одличан начин за прикупљање средстава за мјере енергетске ефикасности.
- ✓ Потицање привреде земаља које их имплементирају,
- ✓ Домаћа средства финансирања, која не зависе од донација или кредита.

ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Регулаторни оквир и наредне активности

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

